

«АҚТӨБЕ СЕРВИС КОЛЛЕДЖЫ» МКҚК

«БЕКІТЕМІН»
Колледж директоры
Айнур Кужаков А.Б.
«15» 05 2024 ж.

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҚ

Ақтөбе 2024 жыл

1. Жалпы ережелер

1. Осы «Актөбе сервис колледжі» МҚҚҚ (бұдан әрі қарай -Колледж) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл жөніндегі нұсқаулығы (бұдан әрі-Нұсқаулық) сыйбайлас жемқорлық бағытталған іс-әрекеттерге жататынын айқындейды, сыйбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған жағдайда колледждың лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің іс-кимыл тәртібін белгілейді.

2. Осы нұсқаулықта келтірілген талаптар ең аз қажетті болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауға тиіс.

2. Негізгі терминдер мен анықтамалар

3. Осы нұсқаулықта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

- 1) пара-лауазымды адамның жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақшасы, бағалы қағаздары, өзге де мүлкі, мүлікке құқығы немесе мүліктік сипаттағы пайдасы;
- 2)лауазымды адам колледж ұйымдық-өкімдік функцияларды тұрақты немесе уақытша орындастын қызметкер;
- 3)коммерциялық пара беру — коммерциялық немесе өзге де үйымда басқару функцияларын орындастын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызметі бійшінша жалпы қамкорлығы немесе жол бергені үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету;
- 4)мүдделер қақтығысы лауазымды адамдардың/қызметкерлердің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиесінше орындауына әкеп соғуы мүмкін;
- 5)Сыйбайлас жемқорлық-колледж лауазымды адамдарының жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды өздері не үшінші тұлғалар үшін алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;
- 6) Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл колледждың өз өкілеттіктер ішегінде сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде колледже сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауга және олардың салдарын жоюға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі қызметі;
- 7) қызметкер колледж мен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлға.

3. Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

4. Қызметке жүгінген азаматтар, колледж қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

- 1) келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмауға;
- 2) келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай дербес іс-кимыл жасамай, басшылыққа дереу баяндалсын.

5. Лауазымды тұлғаға, колледж қызметкеріне пара ұсынған кезде:

- 1) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру нысанасын қабылдауға дайын немесе ұзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін асығыс мәлімдемелерге жол бермей, өте сақ, сырпайы, сырпайы әрекетету;
- 2) Сізге ұсынған шарттарды (сомалардың мөлшері, тауарлардың атауы мен қызметтердің сипаты, пара берумерзімдері мен тәсілдері, коммерциялық пара беру нысаны, мәселелерді шешу реттілігі) мүқият тыңдауға және дәлесте сактауға міндетті;
- 3) пара беру және/немесе коммерциялық пара беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге ауыстыруға тырысыңыз және келесі кездесу үшін сізге таныс орынды ұсыныңыз;
- 4) әңгімеде бастаманы өз мойнына алмаңыз, көбірек «кездесуге жұмыс жасаңыз», сұхбаттасуышыға «сөйлеуге» мүмкіндік беріңіз, сізге мүмкіндігінше көп акпарат беріңіз;
- 5) пара беруге немесе коммерциялық пара беруге келіскең жағдайда Сіздің мәселенізді шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз;
- 6) егер сізде диктофон болса, пара және/немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыңыз;
- 7) осы факті туралы колледждың директорына қызметтік жазба түрінде баяндалсын;
- 8) комплаенс-офицерге немесе колледждың директорына жазбаша немесе ауызша хабарласу;
- 9) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл жөніндегі уәкілетті органға не Call-орталыққа дайындалып жатқан кылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберуге 1424.

6. Колледждың қызметкерлері арасында мұдделер қақтығысы туындаған кезде:

- 1) мұдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігіне мүқият қарау;
- 2) мұдделер қақтығысының туындауының кез-келген мүмкіндігіне жол бермеу жөніндегі шаралар қабылдауға;
- 3) туындаған мұдделер қақтығысы туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы Сіз білген бойда өзінің тікелей басшысын жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті;

- 4)тікелей басшының келісімі бойынша туындаған мұдделер қактығысын еңсеру жөніндегі шаралар қабылдауга;
- 5)мұдделер қактығысының тарабы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін аткарудан шеттетілгенге дейін және (немесе) мұдделер қактығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартқанға дейін өзгертуге;
- 6) қызметтік мінез-құлыққа қойылатын талаптарды сактау және мұдделер қактығысын реттеу жөніндегі комиссия құруға құқылы.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаған кезде колледждың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің іс-әрекеттері

7.Әз қалауының бойынша сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүргіне аласыз.

8.Сыбайлас жемқорлық сипаттағы құқық бұзушылық туралы хабарлау нысандарының бірі анонимді өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші анонимділікке байланысты жауап алуға сене алмаса да, ал қылмыс туралы анонимді өтініштің өзі, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқықбұзушылыктар туралы мәліметтер болған жағдайларды қоспағанда, қылмыстық іс қозғауға себеп бола алмайды.

9. Параны бопсалау жағдайында Сіз сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, Сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы өтініш жазуының керек, онда дәл көрсетіңіз:

- 1) лауазымды адамдардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің атауы) Сізден пара алады немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара беруге итермелейді;
- 2) бопсаланатын параның (пара берудің) сомасы мен сипаты қандай;
- 3) қандай нақты әрекеттер (немесе әрекетсіздік) үшін Сізден пара алады немесе коммерциялық пара алады;
- 4) қай уақытта, қай жерде және қалай болуы керек тікелей пара беру немесе коммерциялық пара беру керек.

10. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары және сыбайлас жемқорлық сипатындағы белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе оларға тап болған кезде қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүргіну мен қатар комплаенс-офицерді немесе колледждың директорын хабардар ету жөнінде шаралар қабылдауға тиіс;

11.Колледж қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін аткарган кезде сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған лауазымды адам, қызметкер мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

12. Колледж қызметкерлерінің өз функционалдық міндеттерін орындауы кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, коммерциялық

пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға жәрдем көрсететін лауазымды адам, қызметкертуралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және занда белгіленген тәртіппен беріледі. Аталған ақпаратты жария сту занда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

5. Қорытынды ережелер

13. Осы Нұсқаулық колледждың барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің танысусы және колдануы үшін міндетті болып табылады.

14. Осы Нұсқаулық колледждың директоры бекітілген күннен бастап колданыска енгізіледі.

15. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер/толықтырулар оны колледждың директоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді.